

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรม หมายถึง กลุ่มธุรกิจที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการที่มีความคล้ายคลึงกันหรือประเภทเดียวกัน ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมธนาคาร หมายถึง กลุ่มธุรกิจที่ประกอบธุรกิจการให้บริการด้านธนาคารพาณิชย์ อุตสาหกรรมบริษัทหลักทรัพย์ หมายถึง กลุ่มธุรกิจที่ให้บริการเป็นนายหน้าและที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น สำหรับข้อมูลในระดับอุตสาหกรรมนั้น เป็นการพิจารณาเจาะจงเกี่ยวกับกลุ่มธุรกิจที่ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งจะแสดงถึงโอกาสในการดำเนินธุรกิจต่อไปในอนาคต รวมทั้งยังสามารถแสดงให้เห็นถึงช่องทางธุรกิจของอุตสาหกรรมนั้นๆ ได้ โดยข้อมูลในระดับอุตสาหกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถรับทราบสถานการณ์ และสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปัจจัยของบริษัทแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมนั้นเป็นการเฉพาะเจาะจงต่อไปได้ นอกจากนี้ ข้อมูลในระดับอุตสาหกรรมยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถของบริษัทที่เป็นผู้นำ และบริษัทอื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันเกี่ยวกับผลประกอบการ ลักษณะการแข่งขัน รวมทั้งสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม ซึ่งจะส่งผลไปถึงการประเมินความสามารถในการดำเนินงาน ตลอดจนผลกำไรที่จะได้รับ โดยในการวิเคราะห์การลงทุนในอุตสาหกรรมนั้นๆ จะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม โดยในแต่ละอุตสาหกรรมก็ย่อมจะมีรูปแบบการดำเนินงาน โครงสร้าง และวิธีในการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันออกไป ตลอดจนกระบวนการในการปรับตัวที่แตกต่างกัน

สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการจัดกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามประเภทของอุตสาหกรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นจากการศึกษาการจัดกลุ่มในตลาดหลักทรัพย์ฯ ของต่างประเทศ โดยวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมและประโยชน์แก่นักลงทุนในการเลือกสรรหลักทรัพย์ในการลงทุน อาทิ ในกรณีที่นักลงทุนต้องการพิจารณาการลงทุนเป็นลำดับขั้นตอน จากกลุ่มอุตสาหกรรมใหญ่ไปจนถึงย่อยก็สามารถทำได้ง่ายและรวดเร็ว หรือในกรณีที่นักลงทุนต้องการหาหลักทรัพย์ที่มีความใกล้เคียงกันก็สามารถทำได้ง่ายเช่นกัน รวมทั้งเพื่อให้ นักลงทุนต่างประเทศสามารถพิจารณาเปรียบเทียบการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ในระดับกลุ่ม

อุตสาหกรรมของไทยกับตลาดอื่นๆ ได้ง่าย ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดโครงสร้างอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้นมีลักษณะที่สอดคล้องกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ของต่างประเทศนั่นเอง

การจัดกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในอดีตได้มีการแบ่งหมวดหมู่หุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนออกเป็น 30 หมวดอุตสาหกรรม โดยเกณฑ์การแบ่งจะพิจารณาจากรายได้หลักของแต่ละบริษัทว่ามาจากธุรกิจประเภทใดเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น หมวดธุรกิจการเกษตร หมวดธนาคาร หมวดวัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมในลักษณะดังกล่าว ยังมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ผู้ลงทุนไม่สามารถเลือกสรรหุ้นได้โดยสะดวก รวมทั้งยังไม่เอื้อต่อการวิเคราะห์ในระดับภาคอุตสาหกรรม ด้วยเหตุนี้ ทางตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเห็นควรที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดกลุ่มอุตสาหกรรม โดยมุ่งหวังจะให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

- โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมจะมีความกระชับและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะบริษัทที่ประกอบธุรกิจลักษณะเดียวกันจะถูกนำมาเรียงใกล้กัน
- อำนาจความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุนในการสรรหาบริษัทเพื่อลงทุน ในกรณีที่ผู้ลงทุนต้องการพิจารณาการลงทุนเป็นลำดับขั้นตอน จากกลุ่มอุตสาหกรรมใหญ่ไปจนถึงย่อยก็สามารถกระทำได้ หรือผู้ลงทุนที่ต้องการหาสินค้าใกล้เคียงกันก็สามารถกระทำได้ง่าย
- ผู้ลงทุนต่างประเทศสามารถพิจารณาเปรียบเทียบการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ในระดับกลุ่มอุตสาหกรรมของไทยกับตลาดอื่นๆ ได้ เพราะโครงสร้างที่จัดใหม่นี้สอดคล้องกับที่มีอยู่ในต่างประเทศ

สำหรับรูปแบบการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมแบบใหม่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเพิ่มการจัดกลุ่มในระดับใหญ่ที่เรียกว่า กลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ขึ้นมา เพื่อเป็นการจัดรวมหมวดอุตสาหกรรมที่มีลักษณะธุรกิจที่สอดคล้องกันมาอยู่ด้วยกัน และได้ทำการปรับปรุงการจัดหมวดธุรกิจ (Sector) ใหม่ เพื่อให้หมวดธุรกิจมีความหมายที่ครอบคลุมและรองรับธุรกิจใหม่ๆ ที่เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งยังทำให้การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมหลักที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วย

ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินการจัดหมวดธุรกิจโดยมีการยุบรวมหมวดอุตสาหกรรมบางหมวด เช่น ยุบหมวดคลังสินค้า และไซโล กับหมวดขนส่ง แล้วจัดใหม่เป็นหมวดขนส่ง และโลจิสติกส์ ตลอดจนมีการปรับปรุงชื่อหมวดต่างๆ ให้สอดคล้องกับธุรกิจที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศ เช่น แฟชั่น ยานยนต์ ปิโตรเคมีภัณฑ์ เป็นต้น นอกจากนี้การปรับปรุงการจัดกลุ่มใหม่ของตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้มีความทันสมัยรองรับธุรกิจใหม่ๆ และสอดคล้องกับนิยามของตลาดต่างประเทศยิ่งขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ออกเป็น 8 กลุ่มใหญ่ ซึ่งได้รวมหมวดธุรกิจ (Sector) ต่างๆ ที่มีลักษณะธุรกิจที่สอดคล้องกันมาอยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1.1 การแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดย่อยของตลาดหลักทรัพย์

กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (.AGRO)	AGRI	ธุรกิจการเกษตร
	FOOD	อาหารและเครื่องดื่ม
สินค้าอุปโภคบริโภค (.CONSUMP)	FASHION	แฟชั่น
	HOME	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
	PERSON	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์
ธุรกิจการเงิน (.FINCIAL)	BANK	ธนาคาร
	FIN	เงินทุนและหลักทรัพย์
	INSUR	ประกันภัยและประกันชีวิต
สินค้าอุตสาหกรรม (.INDUS)	AUTO	ยานยนต์
	IMM	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
	PAPER	กระดาษและวัสดุการพิมพ์
	PETRO	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์
	PKG	บรรจุภัณฑ์
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (.PROPCON)	CONMAT	วัสดุก่อสร้าง
	PFUND	กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์
	PROP	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์
ทรัพยากร (.RESOURC)	ENERG	พลังงานและสาธารณูปโภค
	MINE	เหมืองแร่
บริการ (.SERVICE)	COMM	พาณิชย์
	HEALTH	การแพทย์
	MEDIA	สื่อและสิ่งพิมพ์
	PROF	บริการเฉพาะกิจ
	TOURISM	การท่องเที่ยวและสินค้าการ
เทคโนโลยี (.TECH)	TRANS	ขนส่งและโลจิสติกส์
	ETRON	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
	ICT	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ที่มา : www.set.or.th

ดัชนีกลุ่ม คำนวณจากราคาหุ้นสามัญของแต่ละกลุ่มธุรกิจที่ตลาดหลักทรัพย์จัดแบ่งเป็นหมวดธุรกิจ (Sector) ซึ่งตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ระบบใหม่ ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มคำนวณดัชนีของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group Index) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 แต่ในขณะเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะยังคงคำนวณดัชนีของแต่ละหมวดธุรกิจ (Sectoral Index) อยู่ต่อไป ทั้งนี้ การเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ จะเรียงตามกลุ่มอุตสาหกรรม และภายในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมจะประกอบไปด้วยหมวดธุรกิจต่างๆ ตามที่ระบุไว้ โดยวิธีการคำนวณก็เหมือนกับการคำนวณดัชนีตลาดหลักทรัพย์นั่นเอง ซึ่งสูตรการคำนวณดัชนีกลุ่มและดัชนีหมวด เป็นดังนี้

$$\text{ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรม} = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญในกลุ่ม (หรือหมวด) ณ ปัจจุบัน} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญในกลุ่ม ณ วันฐาน (หรือหมวดอุตสาหกรรม)}}$$

ในปัจจุบันการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับอุตสาหกรรม มีดัชนีชี้วัดต่างๆ มากมาย ในส่วนของข้อมูลดัชนีราคากลุ่มอุตสาหกรรมหลัก (Industry Group Index) สามารถใช้เป็นดัชนีชี้วัดภาวะอุตสาหกรรมของประเทศได้ดีเช่นกัน โดยมีข้อ สมมติฐานว่า ราคาตลาดของหลักทรัพย์ หรือดัชนีราคาได้สะท้อนให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ราคาตลาดจะถูกกำหนดโดยอุปสงค์และอุปทานของหลักทรัพย์ การศึกษา วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของ กลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์ โดยการศึกษาจากดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงทิศทางแนวโน้มของอุตสาหกรรมแต่ละกลุ่ม และสามารถนำข้อมูลเปรียบเทียบกับภาคอุตสาหกรรมของต่างประเทศ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักลงทุนสามารถทราบสถานการณ์แนวโน้มของอุตสาหกรรม ช่วยในการวิเคราะห์ปัจจัยของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นการเฉพาะเจาะจงต่อไปได้ ช่วยในการจัดพอร์ตการลงทุนให้มีการกระจายความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากจะเป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนแล้ว ข้อมูลที่ได้จากการศึกษายังช่วยในการวิเคราะห์อุตสาหกรรมของประเทศ สามารถใช้เป็นดัชนีชี้วัด เพื่อคาดการณ์แนวโน้ม และทิศทางของแต่ละอุตสาหกรรมของประเทศได้ตัวหนึ่ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมหลักทั้ง 8 กลุ่ม ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทราบถึงทิศทางความสัมพันธ์ ในระยะยาว ทิศทางการปรับตัวในระยะสั้น รวมถึงทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงเป็นเหตุเป็นผล

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างดัชนี กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระยะยาว ทิศทางการปรับตัวในระยะสั้น รวมถึงทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งนักลงทุน หรือผู้ที่สนใจ สามารถนำข้อมูล ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความสัมพันธ์กันในแต่ละกลุ่ม มาใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มการเคลื่อนไหวของ กลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการ กำหนดแผนการลงทุน และจัดพอร์ตการลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวินิจฉัยนี้จะทำการหาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนี อุตสาหกรรมหลัก ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) แบบรายวัน ตั้งแต่ 4 มกราคม 2548 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2553 มีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 1,341 ข้อมูล โดยข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์คือ ดัชนีราคากลุ่มอุตสาหกรรมหลัก 8 กลุ่ม ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่

1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO)
2. สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP)
3. ธุรกิจการเงิน (FINCIAL)
4. สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS)
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON)
6. ทรัพยากร (RESOURC)
7. บริการ (SERVICE)
8. เทคโนโลยี (TECH)